

Sygn. akt VU 599/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant st. sekr. sądowy Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z wniosku W. U.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 18 marca 2015r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 599/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 marca 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał emeryturę W. U. od dnia 1 stycznia 2015 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie podnosząc, iż kwota emerytury jest niższa od kwoty emerytury ustalonej decyzją z dnia 2 marca 2015 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2016 roku, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim na podstawie art. 177§1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie do czasu prawomocnego zakończenia sprawy V U 597/15.

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2017 roku, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim podjął zawieszony postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 16 stycznia 2015 roku przyznał W. U. (urodzonemu (...)) **prawo do emerytury rolniczej** od dnia 1 stycznia 2015 roku, uwzględniając potrącenia z tytułu zaległych składek.

Decyzją z dnia 13 lutego 2015 roku, Prezes KRUS, po ponownym **przeliczeniu emerytury rolniczej** od dnia 1 marca 2015 roku, ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy na kwotę **1.036,80 zł.** (dowód: uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie V U 597/15 k. 18-19 akt sprawy V U 597/15).

W dniu 28 stycznia 2015 roku skarżący złożył wniosek o emeryturę do ZUS, wskazując, że nie jest członkiem OFE (dowód: wniosek o emeryturę z dnia 28 stycznia 2015 roku k. 1-4 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 2 marca 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych **przyznał** odwołującemu **emeryturę** od 1 stycznia 2015 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1967 roku do 1993 roku; wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 48,88%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika podstawy wymiaru 48,88% przez kwotę bazową 3.191,93 zł. wyniosła 1.560,22 zł. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 25 lat, 10 miesięcy i 21 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 26 dni okresów nieskładkowych. ZUS nie uwzględnił okresów od 1 lutego 1991 roku do 30 września 1991 roku, od 1 października 2000 roku do 31 grudnia 2000 roku, od 1 lipca 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku- nie opłacone składki na KRUS, od 1 października 1991 roku do 18 października 1991 roku – nie opłacone składki na ubezpieczenie społeczne. Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób $24\% \times 3191,93 = 766,06$ zł., $(310 \times 1,3\%) / 12 \times 1560,22 = 523,92$ zł., $(1 \times 0,7\%) / 12 \times 1560,22 = 0,94$ zł., razem 1.290,92 zł. Nadto ustalono, iż do emerytury przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 175,22 zł., łączna kwota emerytury wyniosła więc **1.466,14 zł.,** po waloryzacji od 1 marca 2015 roku **-1.502,14 zł.** (dowód: decyzja z dnia 2 marca 2015 roku k. 28 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 18 marca 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wskazał, że **przyznał** W. U. **emeryturę** od 1 stycznia 2015 roku. Zakład nie uwzględnił okresów opłacania składek na KRUS, ponieważ zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz okresu od 1 października 1991 roku do 18 października 1991 roku- nie opłacone składki na ubezpieczenie społeczne. Wysokość emerytury obliczona wyniosła **1.290,92 zł.,** a po waloryzacji od 1 marca 2015 roku **1.326,92 złotych** (dowód: decyzja z dnia 18 marca 2015 roku k. 43 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 10 kwietnia 2015 roku, ZUS po otrzymaniu decyzji z KRUS podjął wypłatę emerytury od 1 stycznia 2015 roku tj. daty przyznania emerytury (dowód: decyzja z dnia 10 kwietnia 2015 roku k. 49 akt emerytalnych).

Pismem z dnia 30 kwietnia 2015 roku, ubezpieczony złożył wniosek do KRUS o cofnięcie wniosku o ustalenie prawa do emerytury rolniczej (dowód: uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie V U 597/15 k. 18-19 akt sprawy V U 597/15).

Decyzją z dnia 18 maja 2015 roku, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego **odmówił** skarżącemu **prawa do wycofania wniosku o emeryturę rolniczą.** Od powyższej decyzji skarżący wniósł odwołanie.

Wyrokiem z dnia 3 lutego 2016 roku, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie V U 597/15 oddalił odwołanie, zaś wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2017 roku, Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie III AUa 485/16 oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku I instancji (dowód: uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie V U 597/15 k. 18-19, 15,44 akt sprawy V U 597/15).

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie wnioskodawca zakwestionował wysokość ustalonej decyzją z dnia 18 marca 2015 roku emerytury w kwocie 1.290,92 zł., która według niego jest zaniżona w stosunku do wysokości emerytury, ustalonej decyzją z dnia 2 marca 2015 roku (1.466,14 zł.).

Analiza akt ubezpieczeniowych skarżącego wskazuje, iż decyzją z 2 marca 2015 roku ZUS przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury w kwocie 1.290,92 zł. wraz ze zwiększeniem z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 175,22 zł. Wpłata tak ustalonej emerytury została jednak zawieszona do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego z KRUS w zakresie uprawnień do emerytury z ubezpieczenia społecznego rolników. Po wpływie informacji o ustaleniu decyzją z dnia 16 stycznia 2015 roku prawa do emerytury z ubezpieczenia społecznego rolników przyznanej także od 1 stycznia 2015 roku, ZUS wydał decyzję z dnia 18 marca 2015 roku, mocą której nie uwzględnił okresu opłacania składek na (...). Organ rentowy prawidłowo więc ustaloną pierwotnie kwotę 1.466,14 zł. obniżył o kwotę 175,22 zł. i ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy na kwotę 1.290,92 zł.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny, zaś istotną dla rozstrzygnięcia kwestią pozostawała zasadność dokonania przez organ rentowy zmniejszenia wysokości emerytury ubezpieczonego z ZUS z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym rolników o kwotę 175,22 zł.

Zauważyć należy, iż ogólną zasadą prawa ubezpieczeń społecznych jest, że świadczenia emerytalne na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS przysługują ubezpieczonemu, czyli osobie podlegającej ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, a do ustalenia prawa do emerytury oraz obliczenia jej wysokości uwzględnia się zasadniczo tzw. okresy składkowe i okresy nieskładkowe ubezpieczonego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 5-7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wyjątek od tej zasady stanowi przepis art. 10 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym w sytuacji, gdy ustalone na podstawie art. 5-7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okresy składkowe i nieskładkowe okażą się krótsze od okresu wymaganego do uzyskania emerytury na podstawie przepisów tej ustawy, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu uwzględnia się także okresy pracy w gospodarstwie rolnym. Obliczanie wysokości emerytury z uwzględnieniem okresów pracy w gospodarstwie rolnym następuje jednak na zasadach określonych w art. 56 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 10 tej ustawy.

Stosowanie do treści art. 56 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383) osobie, której przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględniono okresy pracy w gospodarstwie rolnym określone w art. 10, oblicza się wysokość przysługującego świadczenia jako część świadczenia obliczonego w myśl art. 53, z uwzględnieniem okresów pracy w gospodarstwie rolnym, proporcjonalnie do udziału okresów składkowych i nieskładkowych w okresie stanowiącym sumę okresów składkowych, nieskładkowych i uwzględnionych okresów pracy w gospodarstwie rolnym (ust. 1).

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osoby, która udowodniła co najmniej: 20 lat - kobieta lub 25 lat - mężczyzna okresów składkowych albo okresów składkowych uzupełnionych okresami nieskładkowymi w rozmiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, lecz wysokość przysługującej jej emerytury oblicza się w myśl art. 53, z uwzględnieniem okresów składkowych i nieskładkowych, bez uwzględnienia okresów pracy w gospodarstwie rolnym.

3. Świadczenie, którego wysokość ustalono w myśl ust. 1 lub 2, zwiększa się o kwotę odpowiadającą części składkowej emerytury ustalonej według zasad wymiaru określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, z uwzględnieniem całego udowodnionego okresu pracy w gospodarstwie rolnym, z tym że okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym - bez podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu - po ukończeniu 16 roku życia, przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r., uwzględnia się, jeżeli przypadają nie wcześniej niż 25 lat przed ustaleniem prawa do emerytury.

4. Jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe nie zostały uzupełnione okresami wymienionymi w art. 10, emerytura ulega zwiększeniu za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...), Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) i ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru przewidzianych dla części składkowej w przepisach, o których mowa w ust. 3.

5. Zwiększenie, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Mając na uwadze powyższe uregulowanie należy uznać, że organ rentowy dokonał prawidłowego obliczenia wysokości należnej wnioskodawcy emerytury. Wysokość świadczenia wyliczono, postępując stosownie do dyspozycji przywołanego wyżej przepisu art. 56 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tym miejscu trzeba też podkreślić, że art. 56 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS był przedmiotem oceny Trybunału Konstytucyjnego. W wyroku z dnia 13 grudnia 2007 roku SK 37/06 Trybunał ów uznał jednak, że przepis ten jest zgodny z art. 67 ust. 1 i art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji. Pogląd ten wiąże sąd powszechny, w tym także w niniejszej sprawie.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego art. 56 ust. 5 nie narusza prawa do zabezpieczenia społecznego, ze względu na to, że nie pozwala doliczyć do świadczenia emerytalnego z ubezpieczenia powszechnego okresów, kiedy opłacane były składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

Trybunał Konstytucyjny podniósł, że regulacji zawartej w art. 56 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie można badać pod kątem naruszenia zasady proporcjonalności. W przepisach ustawodawca przewidział bowiem możliwość zwiększenia świadczenia emerytalnego, z uwagi na pracę w gospodarstwie rolnym, po spełnieniu odpowiednich warunków. Art. 56 ust. 5 nie dotyczy tej sytuacji. Nie można więc mówić w tym wypadku o nieproporcjonalnym ograniczeniu wolności i praw, niezgodnym z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Wobec powyższego bezzasadnym byłoby doliczenie do emerytury ubezpieczonego wypłacanej z ZUS składek na (...).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477(14) § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.